

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Petra Polácha, v právní věci žalobkyně **M. Š.**, zastoupené Mgr. Sandrou Podskalskou, advokátkou se sídlem Údolní 33, Brno, proti žalovanému **Magistrátu města Brna**, se sídlem Malinovského nám. 3, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2013, č.j. MMB/0273992/2012, sp. zn. OUSR/MMB/00140262/2012/4,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci a shrnutí obsahu rozhodnutí žalovaného

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný zamítl jako opožděné odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu městské části Brno-Slatina, odbor výstavby a územního rozvoje, stavební úřad (dále jen „stavební úřad“), ze dne 25. 2. 2013, sp. zn. SMCBSLA/05432/11, č.j. MCBSLA/01225/13/OVÚR-SÚ/Mach, kterým byla podle § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění (dále jen „stavební zákon“), povolena

stavba, konkrétně novostavba bytového domu, na pozemcích stavebníka parc. č. 1459/1 a 1460/1 v k.ú. Slatina, obec Brno, a to v části proluky mezi RD Tilhonova 263/22 a Tilhonova 1218/28 v Brně-Slatině.

[2] Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobkyně podala odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu prostřednictvím datové zprávy dodané do datové schránky žalovaného, tedy Magistrátu města Brna dne 17. 4. 2013 v 18:32 hod. Toto podání bylo postoupeno usnesením č.j. MMB/0144704/2013 ze dne 22. 4. 2013 stavebnímu úřadu. Stavební úřad přípisem č.j. MCBSLA/02886/13/ OVÚR-SÚ/Mach ze dne 23. 5. 2013 následně podání postoupil žalovanému včetně spisového materiálu. Stavební úřad konstatoval, že odvolání žalobkyně bylo podáno pouze odvolacímu orgánu a následně postoupeno stavebnímu úřadu. Odvolací orgán se nejprve zabýval tím, zda odvolání žalobkyně bylo podáno včas a zjistil, že se jedná o odvolání přípustné, ale opožděné. Paní M. Š., tedy žalobkyně, která byla účastníkem řízení, obdržela rozhodnutí stavebního úřadu dne 2. 4. 2013. Lhůta pro podání odvolání počala běžet dnem 3. 4. 2013 a končila dnem 17. 4. 2013. V rozhodnutí byla poučena v souladu s § 68 odst. 5 správního řádu, že odvolání se podává u stavebního úřadu. Žalobkyně však odvolání prostřednictvím svého právního zástupce podala dne 17. 4. v 18.32 hod., tedy v poslední den lhůty pro podání odvolání, u Magistrátu města Brna, nikoliv u stavebního úřadu. Její podání bylo neprodleně postoupeno stavebnímu úřadu, 15denní lhůtu však již nebylo možno zachovat. Opožděné nebo nepřípustné odvolání má správní orgán povinnost podle § 92 odst. 1 správního řádu zamítnout, přičemž se věcně nezabývá podaným odvoláním.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[3] Žalobkyně především konstatovala, že podala odvolání prostřednictvím svého právního zástupce datovou schránkou přímo k žalovanému v souladu s ust. § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, podle kterého „nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně“. Žalobkyně proti předmětné stavbě brojí již od roku 2008. Od té doby se její vztahy s pracovníky stavebního úřadu vyhrotily, pověření pracovníci brání žalobkyni např. při nahlížení do spisu, pořizování kopií projektové dokumentace a omezují její práva účastnit se řízení. Nebylo jí umožněno pořídit výpisy ze spisu formou nafocení podkladů fotoaparátem, proti čemuž podala námitky. Námitku v tomto směru uvedl stavební úřad ve svém rozhodnutí, uvedl rovněž i svůj způsob vypořádání se s touto námitkou. Žalobkyně poukázala na to, jak o možnosti nahlížet do spisu hovoří judikatura soudů. Stavební úřad rovněž neumožnil žalobkyni pořízení kopií projektové dokumentace povolované stavby s tím, že se na ni vztahuje ochrana autorského práva. Žalobkyně vzhledem k tomuto jednání stavebního úřadu nabyla přesvědčení, že nemá šanci, aby stavební úřad rozhodl o jejím odvolání v souladu s ust. § 87 správního řádu, obávala se i dalších restriktivních postupů, a chtěla mít jistotu, že nadřízený správní orgán bude včas informován o tom, že podala odvolání.

[4] Žalovaný, který obdržel odvolání, postupoval dle § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, odvolání postoupil místně příslušnému správnímu orgánu. O tomto kroku žalovaného byl právní zástupce žalobkyně vyrozuměn dne 23. 4. 2013. Následně právní zástupce žalobkyně obdržel dne 2. 5. 2013 seznámení účastníků řízení s podaným odvoláním a výzvou

k vyjádření se k podanému odvolání, ve kterém stavební úřad uvedl, že napadené stavební povolení nenabýlo právní moci, protože proti němu podali někteří účastníci odvolání, a to ke stavebnímu úřadu pan K. Š., k odvolacímu orgánu paní M. Š. (jméno žalobkyně bylo uvedeno chybně). Tento postup by však nebylo možné použít s ohledem na § 86 odst. 2 správního řádu, pokud by mělo být odvolání vyhodnoceno jako opožděné. Z použitého postupu žalobkyně shledala, že podání bylo podáno řádně a včas a očekávala rozhodnutí odvolacího orgánu ve věci samé. Tomu, že odvolání bylo až do rozhodnutí odvolacího orgánu považováno za včasné odpovídá i lhůta, ve které prvostupňový orgán předal spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu. Tato činila 30 dnů, nikoliv 10 dnů, jak vyžaduje pro opožděná podání § 88 odst. 1 správního řádu. Podle § 40 odst. 2 správního řádu platí, že v pochybnostech se lhůta považuje za zachovanou, dokud se neprokáže opak. Správní orgány nenaplnily podmínky citovaného ustanovení, nijak nezjistily, ani se žalobkyně nedotazovaly, co vedlo k podání odvolání přímo k žalovanému, namísto samotného stavebního úřadu. Bylo na místě, aby od právní zástupkyně žalobkyně bylo vyžádáno odůvodnění použitého postupu. V tomto směru nedošlo k žádnému zjištění, byl porušen § 3 správního řádu. Rozhodnutí žalovaného je proto nepřezkoumatelné.

[5] Nepřezkoumatelnost je dána rovněž kvůli rozporu s ust. § 140 odst. 3 správního řádu. Proti rozhodnutí stavebního úřadu podávala odvolání žalobkyně a pan Š. Napadli shodné stavební povolení, tím byl definován předmět řízení a stavební úřad vedl o odvolání řízení pod sp. zn. SMCBSLA/05432/11. Dle § 140 odst. 3 správního řádu lze za účelem urychlení řízení nebo z jiného důležitého důvodu řízení o jednotlivých otázkách usnesením vyloučit ze společného řízení a rozhodnout o nich samostatně. To však žalovaný neudělal. Žádné usnesení o vyloučení odvolání žalobkyně do samostatného řízení nevydal, resp. nebylo nikomu z účastníků doručeno. Pokud tedy bylo o obou odvoláních rozhodnuto samostatně, bylo jednáno v rozporu s principem ust. § 140 správního řádu.

[6] Vzhledem k uvedenému žalobkyně navrhla zrušení napadeného rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[7] Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Uvedl, že žalobkyně byla při podání odvolání zastoupena právním zástupcem, a lze tedy očekávat znalosti procesních postupů při podávání řádných opravných prostředků. Ust. § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu nebylo v dané věci možno aplikovat a žalovanému nezbývalo než podání odmítnout jako opožděné. Žalovaný neshledal jakýkoliv zákonem předpokládaný vážný důvod, bránící tomu, aby žalobkyně učinila podání u věcně a místně příslušného správního orgánu. Žalobkyně totiž žádné skutečnosti, které by takový důvod mohly zakládat, neuvedla. Existence takového důvodu je přitom hypotézou normy, jejíž naplnění je bezpodmínečně vyžadováno, aby mohlo být ustanovení uplatněno. Bylo na žalobkyni, aby prokázala existenci vážných důvodů, které ji vedly k podání řádného opravného prostředku odlišným způsobem, tedy jeho podání u správního orgánu vyššího stupně.

[8] Tvrzení o údajném odepření možnosti účastníka řízení pořídit fotografie spisových materiálů, takový důvod nezakládá. Tyto i jiné námitky mohla žalobkyně uplatnit v předchozím řízení, jejichž použití v žalobním návrhu je pozdní a k věci irrelevantní.

[9] Podání obsahující odvolání bylo učiněno datovou schránkou, kdy identifikační údaje úředních subjektů jsou veřejně dostupné a snadno dohledatelné. Nic tedy žalobkyni nebránilo, aby podání učinila právně konformním způsobem.

IV. Replika žalobkyně

[10] Žalobkyně se proti obstrukčnímu jednání stavebního úřadu snažila bránit v průběhu řízení, není tedy pravdou, že by námitky v tomto směru vznesla až v žalobě. Nezákonnost postupu stavebního řádu namítala, ovšem bez jakékoliv odezvy. Následně konkretizovala, kdy se v průběhu správního řízení snažila ofotit část spisu a projektové dokumentace. Uvedla rovněž, jak na to reagovali příslušní úředníci stavebního úřadu. Konstatovala, že proti postupu úředníků se bránila stížností podanou dne 31. 1. 2013, své výhrady uplatnila i v námitkách ze dne 18. 2. 2013. Bránila se také během ústního projednání stavebního povolení dne 19. 2. 2013. Tyto skutečnosti dle názoru žalobkyně dostatečně odůvodňují její postup při podání odvolání ve smyslu ust. § 140 odst. 1 písm. d) a odst. 2 správního řádu, neboť prokazují, že stížnosti, námitky ani žádosti žalobkyně o zjednání nápravy neměly žádný dopad. Stavební úřad k nim totiž nepřihlížel a postupoval stále stejným způsobem.

[11] Žalobkyně opětovně zdůraznila, že žalovaný neučinil jediný krok, který by vedl k odstranění pochybností o tom, zda podání odvolání přímo žalovanému bylo nebo nebylo v souladu s § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu. Rozhodnutí je tudíž v rozporu s ust. § 3 správního řádu a je nepřezkoumatelné. Opět připomněla rozpor s § 140 odst. 3 správního řádu pro postup žalovaného, který rozhodl o jejím odvolání v samostatném řízení vydáním samostatného rozhodnutí, a o odvolání pana Š., který rovněž napadl předmětné stavební povolení, vydal rovněž samostatné rozhodnutí.

[12] Dále žalobkyně uvedla, že žalovaný se ve svém vyjádření nikterak nevymezil, k námitkám porušení § 40 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 3 správního řádu a dále k rozporu s ust. § 140 odst. 3 správního řádu. Dle žalobkyně tedy žalovaný tyto skutečnosti nepovažuje za sporné.

V. Posouzení věci Krajským soudem v Brně.

[13] Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, a shledal, že žaloba není důvodná.

[14] Žalobkyně učinila předmětem soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání z důvodu opožděnosti. Mezi účastníky je nesporné, že rozhodnutí správního orgánu 1. stupně bylo žalobkyni doručeno dne 2. 4. 2013. Není rovněž sporu o tom, že toto rozhodnutí obsahovalo řádné poučení o odvolání dle § 86 odst. 1 správního řádu a dle § 83 odst. 1 správního řádu. Tedy, že odvolání se podává u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Nespornou je rovněž skutečnost, že odvolání bylo podáno dne 17. 4. 2013, tedy v posledním dnu odvolací lhůty u Magistrátu města Brna, nikoliv u stavebního úřadu.

[15] Podle § 40 odst. 1 písm. d) věta za středníkem správního řádu „nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta

zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.

[16] Ve věci je podstatné posoudit, zda na straně žalobkyně existovaly vážné důvody pro to, aby nemohla odvolání podat u místně příslušného správního orgánu. Žalobkyně uvedla, že jejím důvodem byly pochybnosti o nestranném přístupu správního orgánu prvního stupně k její osobě, vyplývající z předcházejících zkušeností s konkrétními úředníky. Chtěla mít jistotu, že se odvolací orgán o jejím odvolání dozví včas.

[17] Jak soud zjistil z předmětného odvolání, v jeho záhlaví je uvedeno, že je určeno Magistrátu města Brna, prostřednictvím Úřadu městské části města Brna, Brno – Slatina, odboru výstavby a územního rozvoje, stavebního úřadu (tedy tak, jak byla žalobkyně poučena v rozhodnutí správního orgánu 1. stupně). Z podání neplyne, že by žalobkyně odvolání chtěla podat přímo u Magistrátu města Brna. Dle názoru soudu, pokud tak chtěla učinit, bylo na ní, aby v odvolání uvedla, že ho podává přímo u Magistrátu města Brna a nikoliv prostřednictvím UMČ Brno -Slatina a aby také uvedla důvody, proč tak činí, neboť o důvodech, které nyní tvrdí v žalobě, věděla již před podáním odvolání.

[18] Vzhledem k uvedenému nelze žalovanému vytýkat, že žalobkyni nevyžýval k vyjádření, z jakého důvodu se neřídila poučením o způsobu podání odvolání, které bylo uvedeno v rozhodnutí správního orgánu 1. stupně. K porušení §3 správního řádu tedy nedošlo. V napadeném rozhodnutí se žalovaný zabýval otázkou včasnosti podaného odvolání, uvedl, kdy lhůta k odvolání počala běžet, kdy skončila, konstatoval, že odvolání bylo podáno v poslední den odvolací lhůty v 18,32 hodin u Magistrátu města Brna, nikoliv u stavebního úřadu, jak byla žalobkyně poučena a jak je stanoveno v §86 správního řádu. Byť bylo odvolání neprodleně postoupeno stavebnímu úřadu, patnáctidenní lhůtu pro podání odvolání již nebylo možno zachovat. Z rozhodnutí žalovaného je zřejmé, proč bylo vydáno, je řádně odůvodněno ve smyslu §68 odst. 3 správního řádu a je plně přezkoumatelné.

[19] Žalobkyně dále namítala, že žalovaný ve věci postupoval podle §40 odst. 1 písm. d) a věc postoupil věcně a místně příslušnému orgánu, o čemž byla žalobkyně prostřednictvím zástupce vyrozuměna. Poté došlo k seznámení účastníků s podanými odvoláními. Odvolání podal u stavebního úřadu K. Š. a přímo u žalovaného žalobkyně. Tento postup by dle žalobkyně nebylo možno použít s ohledem na §86 odst. 2 správního řádu, pokud by její odvolání bylo podáno jako opožděné. O tom, že odvolání bylo posouzeno jako včasné svědčí rovněž to, že k předání spisu odvolacímu orgánu správním orgánem prvního stupně došlo ve lhůtě 30 dnů a nikoliv ve lhůtě 10 dnů, jak to vyžadují opožděná podání podle §88 odst. 1 správního řádu.

[20] K uvedené námitce soud konstatuje, že je pravdou, že správní orgán prvního stupně ve věci postupoval po podání odvolání podle §86 odst. 2 věta první a seznámil s odvoláním účastníky řízení, i když bylo na místě podle věty poslední uvedeného ustanovení toto nečinit, neboť šlo odvolání podané opožděně, a ve lhůtě 10 dnů spis v souladu s §88 odst. 1 správního řádu předat odvolacímu orgánu. Fakt, že tak nepostupoval a odvolání za opožděné nepokládal, ovšem nemůže mít následek, že by tato vada byla zhojena a odvolací orgán byl povinen postupovat tak, že odvolání bylo podáno včas. Právní názor prvoinstančního orgánu,

reprezentovaný postupem, který tento orgán zvolil, není pro odvolací orgán závazný. Je výlučně na odvolacím správním orgánu, aby vyhodnotil, zda odvolání bylo podáno včas nebo opožděně a je jeho povinností v souladu s §92 odst. 1 věta první opožděně podané odvolání zamítnout.

[21] Námitka nepřezkoumatelnosti je dle žalobkyně důvodná rovněž kvůli porušení ust. § 140 odst. 3 správního řádu, neboť odvolání žalobkyně i pana Š. proti předmětnému rozhodnutí bylo stavebním úřadem vedeno společně pod sp. zn. S MCBLA/05432/11. Žalovaný měl možnost v souladu s § 140 odst. 3 správního řádu vyloučit řízení žalobkyně k samostatnému projednání, to však neučinil, přesto o odvoláních rozhodl samostatně, a navíc ve stejný den. Ve vztahu k žalobkyni nedošlo tedy ani k žádnému urychlení, což by mohlo zdůvodňovat samostatné rozhodnutí.

[22] Uvedené námitky soud shledal důvodnými. Jak zjistil ze správního spisu, odvolání proti předmětnému rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala žalobkyně a pan K. Š. Stavebním úřadem byly v obou věcech činy příslušné úkony pod společnou spisovou značkou, společně byla odvolání postoupena i žalovanému jako odvolacímu orgánu., ve věcech byl veden společný spis. Žalovaný pak ve věcech rozhodl téhož dne pod různými spisovými značkami, aniž rozhodl o vyloučení ze společného řízení.

[23] Uvedené pochybení však podle názoru soudu nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobkyně z důvodu absence rozhodnutí o vyloučení ze společného řízení nebyla nikterak zkrácena na svých právech, její postavení to nijak neovlivnilo. K otázce včasnosti podání odvolání toto pochybení nemá žádný vztah.

[24] Nad rámec uvedeného odůvodnění soud konstatuje, že důvody, které žalobkyně uváděla v žalobě, nezakládají důvod pro podání odvolání u správního orgánu vyššího stupně ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) věta za středníkem správního řádu. Nutno přihlídnout k tomu, že odvolání bylo podáno do datové schránky a údaje o tomto způsobu doručení jsou zcela jasné a dohledatelné. Správní orgán prvního stupně by tedy neměl možnost doručení odvolání zpochybnit. Pokud se týká chování zaměstnanců správního orgánu prvního stupně, které žalobkyně vnímala jako nepřátelské vůči její osobě, ani toto není důvodem pro podání odvolání ke správnímu orgánu vyššího stupně. Žalobkyni nic nebránilo, aby v souladu s §14 správního řádu uplatnila námitku podjatosti (k tomu blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2014, č.j. 3 Ads 66/2013-22).

V. Závěr a náklady řízení

[25] Krajský soud v Brně tedy shledal námitky žalobkyně nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[26] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak

jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.
V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27. ledna 2015

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
předsedkyně senátu